

ΔΕΛΤΙΟ ΤΥΠΟΥ

Αθήνα, 20 Οκτωβρίου 2021

**ΑΝΑΚΟΙΝΩΣΕΙΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΙΚΟΤΗΤΑ ΤΟΥ ΕΜΒΟΛΙΑΣΤΙΚΟΥ
ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ ΣΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ ΑΠΟ ΤΟΝ ΚΑΘΗΓΗΤΗ ΠΑΘΟΛΟΓΙΑΣ ΚΑΙ
ΛΟΙΜΩΞΙΟΛΟΓΙΑΣ ΤΟΥ ΕΚΠΑ, ΜΕΛΟΣ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ
ΕΜΠΕΙΡΟΓΝΟΜΩΝΩΝ ΤΟΥ ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΥ ΥΓΕΙΑΣ ΚΑΙ ΠΡΟΕΔΡΟ ΤΗΣ
ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΕΤΙΑΡΕΙΑΣ ΛΟΙΜΩΞΕΩΝ, ΣΩΤΗΡΗ ΤΣΙΟΔΡΑ**

ΣΥΝΤΟΝΙΣΤΡΙΑ: Καλησπέρα σας από το Υπουργείο Υγείας. Ξεκινούν οι ανακοινώσεις σχετικά με την αποτελεσματικότητα του Εμβολιαστικού Προγράμματος στην Ελλάδα, από τον Καθηγητή Παθολογίας και Λοιμωξιολογίας της Ιατρικής Σχολής του ΕΚΠΑ, μέλος της Επιτροπής Εμπειρογνομώνων του Υπουργείου Υγείας, και Πρόεδρο της Ελληνικής Εταιρείας Λοιμώξεων, Σωτήρη Τσιόδρα.

Κύριε Καθηγητά έχετε το λόγο.

Σ. ΤΣΙΟΔΡΑΣ: Καλό μεσημέρι. Είμαι σήμερα εκτάκτως κοντά σας σαν εκπρόσωπος της Επιστήμης για να σας μιλήσω για μια σημαντική ανάλυση που αφορά τα αποτελέσματα της εμβολιαστικής προσπάθειας στην πατρίδα μας.

Η ανάλυση υλοποιήθηκε με τη συμβολή της Γενικής Γραμματείας Δημόσιας Υγείας, της Γενικής Γραμματείας Πρωτοβάθμιας Φροντίδας Υγείας και Υπηρεσιών Υγείας και φυσικά τους υπεύθυνους του Εμβολιαστικού Προγράμματος, της επιδημιολογικής ομάδας του Εθνικού Οργανισμού Δημόσιας Υγείας- με δεδομένα από την επικεφαλής του τμήματος την κυρία Κοντοπίδου τα

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ Υπουργείο Υγείας

ΓΡΑΦΕΙΟ ΕΝΗΜΕΡΩΣΗΣ &
ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑΣ

οποία συζητήθηκαν και αναλύθηκαν με τον Πρόεδρο, Καθηγητή κύριο Ζαούτη της Ιατρικής Σχολής ΕΚΠΑ και επιστημόνων-μελών της Επιτροπής Εμπειρογνομόνων και τέλος από την ομάδα ανάλυσης δεδομένων της επιδημίας και τον Καθηγητή κύριο Λύτρα.

Τα αποτελέσματα που θα σας δείξω τα έχουμε ήδη επικοινωνήσει χθες και σήμερα το πρωί, με την Προεδρία της Κυβέρνησης και την πολιτική ηγεσία του Υπουργείου Υγείας, την Εθνική Επιτροπή Εμβολιασμών και την Πρόεδρο της Εθνικής Επιτροπής Εμβολιασμών, την Καθηγήτρια κυρία Θεοδωρίδου, όπως και τον κύριο Θεμιστοκλέους και βέβαια με την Εθνική Επιτροπή Εμπειρογνομόνων σήμερα το πρωί.

Δύο είναι οι λόγοι που επέβαλαν αυτήν την ανάλυση. Η ανάγκη να έχει η χώρα μας τα δικά της δεδομένα αποτελεσματικότητας του εμβολιασμού.

Και βέβαια, κάποιες επιστημονικές παρατηρήσεις, οι οποίες οδηγούν σε παρερμηνεία σχετικά με το όφελος του εμβολίου και την αποτελεσματικότητά του.

Και να γίνω πιο συγκεκριμένος. Όσο αυξάνει η εμβολιαστική κάλυψη σε έναν πληθυσμό, εμφανίζονται κρούσματα της νόσου και σε εμβολιασμένους.

Αυτό, όμως, δεν σημαίνει πως το εμβόλιο δεν είναι αποτελεσματικό. Και οδηγεί δυστυχώς αρκετούς συμπολίτες μας στη λανθασμένη αντίληψη πως τα εμβόλια δεν «δουλεύουν» και δεν προστατεύουν, οδηγώντας σε μία άρνηση να εμβολιαστούν.

Η μελέτη αυτή αναλύθηκε σε εθνικό επίπεδο. Χρησιμοποίησε δεδομένα από την έναρξη του εμβολιασμού μέχρι τις 11 Οκτωβρίου του 2021.

Τα δεδομένα αυτά αφορούσαν τις σοβαρές νόσους στην πατρίδα μας, τους ανθρώπους οι οποίοι μπήκαν στο νοσοκομείο και διασωληνώθηκαν, μπήκαν στις Μονάδες Εντατικής Θεραπείας ή δυστυχώς απέθαναν. Έγινε διασύνδεση των δεδομένων αυτών με το Εθνικό Εμβολιαστικό Μητρώο για τη νόσο Covid-19 και η ανάλυση που θα σας δείξω αφορά όλα τα εμβόλια συνολικά και κάθε ένα χωριστά.

Η ανάλυση, επίσης, προσαρμόστηκε για τις ηλικιακές κατανομές, δηλαδή στους ανθρώπους που χορηγήθηκαν τα εμβόλια ανά ηλικιακή ομάδα. Θα σας παρουσιάσω ξεχωριστά δεδομένα για τις ηλικίες άνω των 60 και κάτω των 60 και φυσικά θα σας παρουσιάσω και δεδομένα για τον πλήρη εμβολιασμό. Πλήρης εμβολιασμός είναι δύο δόσεις του εμβολίου, εκτός από το μονοδοσικό, επί του παρόντος να τονίσω, εμβόλιο της Johnson&Johnson και να έχουν περάσει τουλάχιστον δύο εβδομάδες από την τελευταία δόση.

Ατελής εμβολιασμός θεωρήθηκε κάποιος που είχε κάνει μία δόση του εμβολίου και δεν πληρούσε τα παραπάνω κριτήρια.

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ Υπουργείο Υγείας

ΓΡΑΦΕΙΟ ΕΝΗΜΕΡΩΣΗΣ &
ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑΣ

Οι υπολογισμοί μας έγιναν για κάθε εβδομάδα της περιόδου της μελέτης, όπως επίσης και για τον πληθυσμό σε κίνδυνο και τον παρονομαστή του συνολικού πληθυσμού στην ηλικιακή κατηγορία που είχε ή δεν είχε εμβολιαστεί.

Οι υπολογισμοί έγιναν με συγκεκριμένες επιστημονικές μεθόδους, όπως η μέθοδος Kaplan–Meier και φυσικά η Poisson Regression, δηλαδή ειδικές αναλυτικές τεχνικές, όπου χρησιμοποιήθηκαν σαν συνοδές μεταβλητές ο χρόνος που έγινε ο εμβολιασμός, η ηλικία και η εμβολιαστική κατάσταση.

Τρεις συγκρίσεις κάναμε: Τους ανεμβολίαστους έναντι των ατελών εμβολιασμένων με οποιοδήποτε εμβόλιο, έναντι των πλήρως εμβολιασμένων. Για τον θάνατο έγινε η πρώτη σύγκριση, για τις νοσηλείες σε ΜΕΘ και τις διασωληνώσεις η δεύτερη σύγκριση και για τις ηλικίες άνω των 60 και κάτω των 60 η τρίτη σύγκριση.

Επίσης, κοιτάξαμε και την αποτελεσματικότητα του εμβολίου σε μία περίοδο που δεν κυριαρχούσε η μετάλλαξη «Δέλτα» και σε μία περίοδο που κυριαρχούσε η μετάλλαξη «Δέλτα», μετά τα μέσα Ιουλίου, μετά την 28^η εβδομάδα του 2021.

Τελευταία και ίσως πιο σημαντικά, και θα είναι το τελευταίο πράγμα που θα σας πω σήμερα: Χρησιμοποιώντας μαθηματικά μοντέλα Monte Carlo υπολογίσαμε τον αριθμό των θανάτων που θα είχαμε αποφύγει εάν είχαμε εμβολιασμό στο 95% του πληθυσμού μας σε ανθρώπους ηλικίας 50 ετών και άνω έως τα μέσα Ιουλίου.

Σε αυτή τη διαφάνεια βλέπετε ότι όλα τα εμβόλια εξετάζονται μαζί και διαπιστώνετε ότι αυτή η αποτελεσματικότητα είναι της τάξεως του 91%, δηλαδή 11 φορές παραπάνω μείωση του κινδύνου. Μείωση κινδύνου κατά 91% ή στο 1/10 σε σχέση με τον ανεμβολίαστο πληθυσμό.

Τα συμβάματα που βλέπετε στη δεξιά άκρη της οθόνης είναι 8.572.

Εδώ είναι οι περίφημες καμπύλες Kaplan-Mayer που δείχνουν αυτή τη μεγάλη διαφορά στην αθροιστική επίπτωση ανά 100.000 πληθυσμού, της πιθανότητας κανείς να πεθάνει όταν είναι ανεμβολίαστος με το κόκκινο, ατελώς εμβολιασμένος με το πράσινο και πλήρως εμβολιασμένος με το μπλε.

Και βέβαια εδώ το ερώτημα είναι αν αυτό ισχύει μόνο για τους ηλικιωμένους, τους ανθρώπους που είναι άνω των 80, άνω των 70- οι άνθρωποι ζουν πολύ περισσότερο στην εποχή μας λόγω της προόδου της Ιατρικής- και αν αυτό αφορά και νεότερες ηλικίες.

Το εκπληκτικό που θα δείτε στην επόμενη διαφάνεια είναι ότι αυτή η διαφορά εμφανίζεται και σε μικρότερες ηλικίες. Εδώ βλέπετε την ανάλυση από 25 έως 49 ετών και εδώ ο κίνδυνος, να μεν είναι μικρότερος να πάθεις κάτι σοβαρό

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ Υπουργείο Υγείας

ΓΡΑΦΕΙΟ ΕΝΗΜΕΡΩΣΗΣ &
ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑΣ

από τη νόσο, αλλά η αποτελεσματικότητα του εμβολίου σε ποσοστιαίο επίπεδο είναι αρκετά υψηλή και βλέπετε πάλι την απόσταση της καμπύλης μεταξύ ανεμβολίαστων και εμβολιασμένων που δείχνει τη σημαντική ποσοστιαία προστασία του εμβολίου και σε αυτή την ηλικιακή ομάδα.

Και ένας ακόμα λόγος λέω εγώ να προστατευθεί όσο το δυνατόν και ο περίγυρος από τη διασπορά της νόσου, κάτι που θα δούμε τις επόμενες εβδομάδες και μήνες να αναλύεται σε παγκόσμιο επίπεδο.

Προχωρώντας στην επόμενη διαφάνεια, ελπίζω να βλέπετε εδώ την αποτελεσματικότητα ανά συγκεκριμένο εμβόλιο σε σχέση με τους θανάτους.

Είναι μια διαφάνεια που βλέπετε με το πράσινο τους ατελώς εμβολιασμένους, με μια δόση δηλαδή, είναι στο 74%, τους πλήρως εμβολιασμένους με το εμβόλιο της Pfizer είναι στο 90%, με το Moderna στο 97%, με το AstraZeneca στο 94% ενώ υπολείπεται ελαφρά το Johnson & Johnson.

Γίνεται μεγάλη συζήτηση και στην Επιτροπή Εμβολιασμών για το θέμα της ανάγκης ενισχυτικής δόσης με αυτό το εμβόλιο, ιδιαίτερα στις μεγαλύτερες ηλικίες.

Εδώ βλέπετε την αποτελεσματικότητα στους άνω των 60 ετών ανά εμβόλιο: Παραμένει υψηλή- και βέβαια και για το Johnson & Johnson είναι υψηλή- αλλά είναι υψηλότερη για τα εμβόλια mRNA και AstraZeneca. Για το AstraZeneca συγκεκριμένα είναι της τάξεως του 94%.

Η επόμενη διαφάνεια αφορά την αποτελεσματικότητα συνολικά σε επίπεδο νοσηλείας σε ΜΕΘ, όπου βλέπετε εδώ μια σημαντικότερη μείωση από τον εμβολιασμό σε σχέση με τη νοσηλεία σε ΜΕΘ. Είναι συνολικά για όλο τον ενήλικο πληθυσμό και είναι της τάξεως του 95%, είναι το 1/20 εδώ σε σχέση με τους ανεμβολίαστους, και 20 φορές μείωση κινδύνου στους εμβολιασμένους.

Εάν το κοιτάξει κανείς ανά εμβόλιο, βλέπει μία εξαιρετικά υψηλή αποτελεσματικότητα του εμβολιασμού για όλα τα εμβόλια, συμπεριλαμβανομένου και του Johnson & Johnson, στην πρόληψη της νοσηλείας σε ΜΕΘ.

Θα περάσω στην επόμενη διαφάνεια η οποία αφορά τις ηλικίες άνω των 60 και τη νοσηλεία σε ΜΕΘ. Βλέπετε ότι η προστασία είναι εξαιρετικά υψηλή από 91% έως και 98%. Και φαίνεται ιδιαίτερα εδώ στην διαφάνεια ότι ακόμα και οι ατελώς εμβολιασμένοι με μία δόση έχουν μία προστασία της τάξεως του 77%, πολύ μεγαλύτερη προστασία έχουν οι πλήρως εμβολιασμένοι.

Θα περάσω στην επόμενη διαφάνεια τώρα, θα σας μιλήσω για τους κάτω των 60 ετών. Βλέπετε ότι εδώ το εμβόλιο ακόμα διατηρεί το όφελος, το εξαιρετικό όφελος σε σχέση με νοσηλεία σε ΜΕΘ, όπως και αναμένεται. Σε αυτές τις ηλικίες μάλιστα έχουμε ακόμα μεγαλύτερους αριθμούς, 97%, 99%, 98% και για το J&J 90%. Πολύ υψηλή προστασία για κάτω τους 60 ετών για νοσηλεία σε ΜΕΘ.

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ Υπουργείο Υγείας

ΓΡΑΦΕΙΟ ΕΝΗΜΕΡΩΣΗΣ &
ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑΣ

Θα περάσω στην επόμενη διαφάνεια, που αφορά τη σύγκριση των δύο περιόδων προ «Δέλτα» και μετά «Δέλτα».

Πρώτα θα σας δείξω τα δεδομένα για τους θανάτους στην προ «Δέλτα» περίοδο: Από 92% μέχρι 98% για την προ «Δέλτα» περίοδο, και στην επόμενη διαφάνεια φαίνεται η μετά «Δέλτα» περίοδος, η οποία είναι από 71% μέχρι 96%.

Διατηρείται η υψηλή αποτελεσματικότητα του εμβολίου και στην μετά «Δέλτα» περίοδο. Τώρα η μετάλλαξη «Δέλτα» επικρατεί και στην πατρίδα μας 100%, όπως διαπιστώνεται στους τυχαίους ελέγχους του Εθνικού Οργανισμού Δημόσιας Υγείας και σε όλη την Ευρώπη και στον περισσότερο κόσμο.

Θα περάσω στην επόμενη διαφάνεια για να σας δείξω την προ «Δέλτα» περίοδο σε σχέση με τις ΜΕΘ. Εξαιρετικά υψηλή αποτελεσματικότητα, η οποία φτάνει το 97% για τους πλήρως εμβολιασμένους ανεξαρτήτως εμβολίου, ιδιαίτερα για τρία εμβόλια, Astra, Moderna και Pfizer, λίγο λιγότερη για το J&J.

Και για τη μετά «Δέλτα» περίοδο, επίσης διατηρείται η πολύ υψηλή αποτελεσματικότητα, από 91% για το J&J μέχρι 98% για το εμβόλιο της Moderna.

Και εδώ η προστασία σε ατελώς εμβολιασμένους είναι της τάξεως του 85%.

Αυτά τα δεδομένα που σας έδειξα στις διαφάνειες που μόλις είδατε τονίζουν δύο πολύ σημαντικά μηνύματα.

Τα δύο πολύ σημαντικά μηνύματα είναι ότι τα εμβόλια εμφανίζουν εξαιρετική αποτελεσματικότητα σχετικά με τη σοβαρή νόσο, δηλαδή νοσηλεία σε ΜΕΘ, διασωληνώσεις και θάνατο σε όλες τις ηλικίες.

Δηλαδή, μειώνουν τον κίνδυνο όχι μόνο στις μεγαλύτερες, αλλά και στις μικρότερες ηλικίες. Φυσικά το μεγαλύτερο όφελος διατηρείται στους ηλικιωμένους, οι οποίοι εμφανίζουν τον υψηλότερο κίνδυνο σοβαρής νόσου και θανάτου.

Δεν σας είπα, όμως, αυτό που νομίζω ότι είναι το σημαντικότερο. Με βάση αυτά τα δεδομένα που μόλις σας έδειξα, υπολογίζεται πως με τον εμβολιασμό στη χώρα μας έχουμε αποφύγει μέχρι τις 11 Οκτωβρίου περίπου 8.400 θανάτους.

Πρακτικά, και θα το επαναλάβω με άλλα λόγια, αυτό σημαίνει πως χωρίς τον εμβολιασμό θα είχαμε περίπου 8.400 παραπάνω θανάτους από αυτούς που έχουμε.

Σχετικά με τις ΜΕΘ και τις διασωληνώσεις, τα αντίστοιχα μαθηματικά δεδομένα εκτιμούν πως με τον εμβολιασμό στη χώρα μας έχουμε αποφύγει περίπου 5.560 νοσηλείες ΜΕΘ και περίπου 5.530 διασωληνώσεις.

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ Υπουργείο Υγείας

ΓΡΑΦΕΙΟ ΕΝΗΜΕΡΩΣΗΣ &
ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑΣ

Ακόμα περισσότερο, εάν κανείς κάνει την ανάλυση και υπολογίσει ότι στο καλύτερο δυνατό σενάριο είχαμε εμβολιάσει το 95% του πληθυσμού μας μέχρι τα μέσα Ιουλίου, θα είχαμε σήμερα 1200 λιγότερους θανάτους.

Ενόψει της χειμερινής περιόδου, μιας περιόδου στην οποία αναμένεται να αυξηθεί η κυκλοφορία τόσο του ιού όσο και άλλων αναπνευστικών ιώσεων, η τεράστια σημασία αυτών των δεδομένων για τη Δημόσια Υγεία της πατρίδας μας είναι νομίζω προφανής.

Χιλιάδες νοσηλείες, χιλιάδες σοβαροί νόσοι, διασωληνώσεις, νοσηλείες σε ΜΕΘ, θάνατοι έχουν ήδη αποφευχθεί.

Επίσης, τα ευρήματα αυτά τονίζουν το επιπρόσθετο όφελος για τη Δημόσια Υγεία, το οποίο μπορούμε να πετύχουμε, επιτυγχάνοντας υψηλότερη εμβολιαστική κάλυψη στην πατρίδα μας σε όλες τις ηλικίες, αλλά ιδιαίτερα στις μεγάλες ηλικίες που κινδυνεύουν περισσότερο.

Αυτοί οι αριθμοί που σας έδειξα σήμερα των ζώων που σώθηκαν, των διασωληνώσεων και των ΜΕΘ που γλιτώσαμε κυρίως στις ομάδες αυξημένης ηλικίας, θα αυξηθούν στο απώτερο μέλλον με την αύξηση του εμβολιασμού. Και η χειμερινή περίοδος δεν προμηνύεται εύκολη.

Δεδομένα από τη Ρουμανία, ίσως τα έχετε δει, με εμβολιαστική κάλυψη του πληθυσμού γύρω στο 34%, δείχνει ένα τεράστιο και καταστροφικότατο τέταρτο κύμα της νόσου το οποίο συνοδεύεται από σημαντικές απώλειες που ξεπερνούν τους 500 ανθρώπους ανά ημέρα εκθές.

Στη Ρωσία με ένα 34% περίπου του πληθυσμού να υπολογίζεται πλήρως εμβολιασμένο, είχαν πάνω από 1.000 θανάτους σε μία ημέρα εκθές.

Άλλες χώρες μπαίνουν σταδιακά σε ένα μεγάλο τέταρτο κύμα το οποίο θα το δούμε και εδώ στην πατρίδα μας με την εποχικότητα. Όσο περισσότεροι είμαστε εμβολιασμένοι, τόσο λιγότερες θα είναι οι επιπτώσεις της νόσου στην πατρίδα μας.

Η ανάγκη ενίσχυσης εμβολιαστικής προσπάθειας σε εθνικό επίπεδο είναι εξαιρετικά σημαντική. Νομίζω είναι ένα από τα σημαντικότερα μηνύματα της σημερινής μου έκτακτης παρουσίας.

Σε εθνικό επίπεδο, η προστασία της Δημόσιας Υγείας μπορεί να επιτευχθεί πρώτα από όλα με τις παρεμβάσεις πρόληψης, τον εμβολιασμό των πολιτών, ενώ εμείς θα συνεχίσουμε τη συστηματική επιδημιολογική επιτήρηση με στόχο τον έγκαιρο εντοπισμό των περιοχών όπου παρατηρείται αύξηση των κρουσμάτων και βέβαια την αποφυγή περεταίρω διασποράς του ιού.

Η αλήθεια είναι πως τα εμβόλια είναι εξαιρετικά ασφαλή και αποδοτικά. Περισσότερα από 6.500.000.000 δόσεις έχουν ήδη χορηγηθεί σε παγκόσμιο

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
Υπουργείο Υγείας

ΓΡΑΦΕΙΟ ΕΝΗΜΕΡΩΣΗΣ &
ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑΣ

επίπεδο. Η αποτελεσματικότητα των εμβολίων πλέον αποδεικνύεται περίτρανα και από τα ελληνικά δεδομένα.

Σας ευχαριστώ πολύ.